

ศิลปะ สร้างสุข

ศิลปสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย กุณิปัญญากาไทยยั่งยืน

ฉบับที่ 34 เดือนตุลาคม 2560

www.artculture4health.com

ศิลปิน จิตอาสา พลังแผ่นดิน

๕ สกปรกในดวงใจไทยนิรันดร์

ร่วมสืบสานพระราชปณิธาน ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

เนื้อเกล้า	น้องทรงานที่ท้าวให้ นารีรสสิ้นสะเทือน	ศิลปินจิตอาสา พลังแผ่นดิน	ไปดนม้ ที่ท้าวพระ	“ท้าวพระ” เมืองศตัมหมน	ขันฟ ปลุกไป
6	8	11	16	17	20

เปิดบ้าน...

ศิลปะสร้างสุข

สวัสดีครับเพื่อนๆ พี่ๆ ภาคเครือข่ายการทำงานแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. สังคมเรา ณ ปัจจุบันนี้เมื่อพูดถึงการใช้งาน “สื่อสังคมออนไลน์” (Social Media) ถือเป็นเรื่องปกติของคนในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยก็ให้เห็นอยู่มากมายหลาย Platform (แพลตฟอร์ม) โดยอาจแบ่งออกได้คร่าวๆ ตามลักษณะของการใช้งาน เช่น เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Sites) เช่น Facebook (เฟซบุ๊ก), Twitter (ทวิตเตอร์), เว็บไซต์เกมออนไลน์ (Gaming sites) และโลกเสมือนจริง (Virtual worlds) เช่น Second Life (เซคันด์ไลฟ์), the Sims (เดอะซิม) วิดีโอเว็บไซต์ อย่างเช่น Youtube (ยูทูบ) และแอปพลิเคชันสำหรับสื่อสารยอดฮิตอย่าง Line (ไลน์)

ผลสำรวจจากหลายสถาบันให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่า “โซเชียลมีเดีย” ได้รับความนิยมสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น*

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองที่มีการใช้ Facebook เป็นอันดับ 8 ของโลก
คนส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่กับ Social Media ประมาณ 9 ชั่วโมง ต่อ วัน
กลุ่มวัยรุ่นช่วงอายุ 11-17 ปี ใช้เวลาอยู่กับ Social Media นานที่สุด

แพลตฟอร์มต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเพียงตัวกลางในการให้บริการพื้นที่สำหรับการสื่อสาร, แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และนำเสนอเรื่องราวที่มีสาระและความบันเทิงให้แก่คนในสังคม อย่างไรก็ดี ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ควรมีวิจารณญาณในการเลือกใช้งาน, แชรข้อมูลและรับชมเนื้อหา โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีลูกหลานอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งอาจยังไม่สามารถรับรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้งานในทางที่ผิด จึงควรทำความเข้าใจธรรมชาติของสื่อสังคมออนไลน์ คอยสอดส่องและแนะนำการใช้งานที่ถูกต้อง ตลอดจนคัดกรองเนื้อหาที่เหมาะสมให้แก่วัยรุ่น เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาต่างๆ เช่น การกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ (Cyberbullying), ภาวะวิตกกังวลหรือโรคซึมเศร้าจากการติดเฟซบุ๊ก (Facebook depression), การสละชีพ, หรือข้อความทางเพศของตนเองให้แก่บุคคลอื่น (Sexting) หรือการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม (Exposure to inappropriate content) ซึ่งปัญหาจากสื่อสังคมออนไลน์เหล่านี้ จะส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอีกมากมายตามมานั่นเอง

จริงๆ **ข้อดีของสื่อสังคมออนไลน์** คือการที่ทำให้เรามีความสามารถในการติดต่อหรือเข้าถึงผู้คนมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้าม มันกลับทำให้เราทำเรื่องที่ไม่เหมาะสมมากขึ้นด้วยเช่นกันหลายครั้ง...ที่เราแชร์เรื่องราวของเรามากเกินไปกับคนมากมายที่ไม่รู้จักสิ่งที่เราสามารถทำได้ในการป้องกันภัยที่มาจากสื่อสังคมออนไลน์ ก็คือการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) โดยต้องเข้าใจสภาพของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นสังคมที่มีทั้งพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ การมีความรอบคอบและมีสติทุกครั้งในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นต่างๆ บนโลกออนไลน์จึงเป็นสิ่งจำเป็น

ในหลายๆ กรณีจากข่าวรายวันเห็นได้ชัดว่า สื่อสังคมออนไลน์ ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเราไม่เพียงแต่ใช้ชีวิตอยู่กับมัน แต่เรากลับหมั่นไปรอบๆ มัน บ่อยครั้งที่เราเห็นคนเช็คสมาร์ตโฟนทุกสองนาที่หรือกำลังมองหาทวิตล่าสุด หรือแม้แต่อัพเดทสถานะหรือสถานที่ที่พวกเขาไป ถ่ายรูปทุกสิ่งทุกอย่างราวกับว่ามันเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการดำรงชีวิต ซึ่งแท้จริงแล้ว สื่อสังคมออนไลน์ เป็นเพียงแค่เครื่องมือหนึ่งที่มีอาจมีประโยชน์หากว่าเราใช้นั้นอย่างถูกต้อง เหมาะสม แต่มันก็ยังคงเป็นเพียงแค่ “เครื่องมือ” (Tools) ไม่ใช่ “วิถีชีวิต” (Lifestyles)

นี่จึงเป็นเหตุผลหลักที่อยากจะเชิญชวนเพื่อนๆ พี่ๆ ภาคเครือข่ายทุกท่านมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการรับและเสนอเรื่องราวดีๆ ออกสู่สังคมร่วมกัน โดยสามารถเข้ามาดูเนื้อหาและข้อมูล หรือมาร่วมแชร์ประสบการณ์ดีๆ ด้วยกันที่ Fan Page (แฟนเพจ) สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม หรือพิมพ์ในช่องค้นหาบนเฟซบุ๊กที่ @MediaAsSocialSchool หรือ www.facebook.com/MediaAsSocialSchool เมื่อกดดูใจแล้วมาแชร์เรื่องราวกันได้เลยครับ

และสำหรับบุคลากรศิลปะสร้างสุขฉบับนี้นั้นไม่ได้มีเพียงแค่เรื่องราวของสื่อเป็นโรงเรียนของสังคมเท่านั้น แต่ยังมีเนื้อหา เรื่องราวดีๆ อีกมากมายจากทั่วประเทศ ที่จะเป็นเรื่องราวได้บ้างติดตามได้ในฉบับครับ

นายแมนรัตน์ ปลูกถ่ายอง

คน:ทำงานขับเคลื่อน Social Media Campaign

** ทีวี : <https://www.youtube.com/watch?v=KNhTSWDR8EA>

CONTENTS

เรื่อง	หน้า
เปิดบ้านศิลปะสร้างสุข	2
เรื่องเด่นประจำฉบับ	
ธ สกิดในดวงใจไทยนิรันดร์	4
ส่งต่อความสุข	
เหนือเกล้า	6
ห้องทรงงานที่ทำให้หัวใจสั่นสะเทือน	8
เก็บสุขมาเล่า	
ศิลปินจิตอาสา พลังแผ่นดิน	11
บอกกล่าวเล่าสุข	
ไปคู่มิตรที่ท่าพระ	16
“ท่าพระ” เมืองสดชื่นกัมเมน	17
มหัศจรรย์สี่ล้อสร้างสรรค์..	18
เพื่อสุขภาวะในเด็กเยาวชน จ.พิจิตร	
เก็บตกมาฝาก	
ปั่นไป ปลูกไป :	20
แผนที่ความดี วิกิชุมชนท่ามะพร้าว	
สร้างสุขด้วยกะลา	
ศิลปะสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย	22
ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน	
ไขปัญหาประลองปัญญา	
“ซูโดกุ” (SUDOKU)	23

4

8

11

16

20

22

ใบสมัครสมาชิกจุลสารศิลปะสร้างสุข

กรุณากรอกรายละเอียดให้ครบทุกข้อ

(ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อหน่วยงานของท่าน.....

เบอร์โทรศัพท์.....เบอร์แฟกซ์.....อีเมล.....

ที่อยู่เพื่อจัดส่ง.....เลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

(สามารถถ่ายสำเนาได้)

ธ สถิตในดวงใจไทยนิรันดร์

เสด็จสวรรคตแล้ว... ณ เวลา 19.00 น. วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559
หัวใจคนไทยทุกคนดวงเหมือนหยดดิน นาฬิกาเวลาประเทศไทยหยุดเดินไปชั่วขณะ..
น้ำตาแห่งความอาลัยไหลนองแผ่นดิน.. สิ้น “พ่อ” แล้ว

จากแถลงการณ์สำนักพระราชวัง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 3 ตุลาคม พุทธศักราช 2557 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรหาคลายไม่ได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2559 เวลา 15 นาฬิกา 52 นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ 89 ทรงครองราชสมบัติได้ 70 ปี

‘พระเสด็จดับขันธ์’

แผ่นดินแผ่นดินฟ้ามีด ดับตะวัน
 บ้างพระเสด็จดับขันธ์ นีราศแล้ว
 ส่ามโลกวิโยค กัน - แสงไศก
 ไอ้ พระทนต์กระหม่อมแก้ว ยะเยียบน้ำตาหนาว
 หนาวเห็นปัดระหนกพระธรณี
 ปฐพีสะทกหา
 ไอ้ว่าประจำอระระร้าง
 พระเสด็จ ณ แดนใด
 น้ำตาตอดอกไม้ร่วง
 พิลาปรีการงมไพโร
 บ่านใจ จะขาดใจ...
 จะขาดแล้ว อยู่รอนรอน...
 ไอ้ว่า พระทนต์กระหม่อมแก้ว
 นีราศแล้วจากแท่นบรรจถรณ์
 รั่มฟ้าประจำชาติ...ราชฎ
 มหิธรธำรง พระทศธรรม
 พลึงแห่งแผ่นดิน...เสด็จแล้ว
 พญาโคกไศกแก้ววิเวกย้า
 ฟ้าจะมีด ดินจะหม่น ก่นระกำ
 ยะเยียบย้า รั้าร้าง...หนาวน้ำตา

อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพุทธศักราช 2536
 ประธานมูลนิธิสร้างเสริมศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน

ภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โบกพระหัตถ์ให้ไพร่ฟ้า
 ประชาชนชาวไทย ในพระราชพิธีสำคัญ วันเฉลิมพระชนมพรรษา
 5 ธันวาคมหาราช ลอยมาอยู่ในวงรี

ภาพความหลังที่คนไทยเห็นในหลวงถือปากกา กางแผนที่
 สะพายกล้อง บุกป่า ฝ่าดง ขึ้นเขา ลงห้วย เสด็จพระราชดำเนิน
 ไปในถิ่นทุรกันดารทั้ง ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้
 ที่นำมาซึ่งโครงการพระราชดำริแก้ปัญหาแก่ประชาชน ทั้งเรื่องน้ำ
 เรื่องดิน และอื่นๆ อีกมากมาย

ตลอดระยะเวลา 70 ปีที่ทรงครองราชย์ พ่อท้วมโยพสกนิกร
 ของพระองค์เสมอมา...

...จะมีสักกี่คนที่เสียสละเพื่อปวงชนชาวไทย ทรงทำทุกอย่าง
 เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยดีขึ้น มาวันนี้
 พระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ
 และร่วมถวายอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
 อดุลยเดช ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อม
 ถวายความอาลัย ส่งดวงพระวิญญาณพระองค์เสด็จฯ สูสวรรคาลัย
 ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

พระองค์จะทรงสถิตอยู่ในใจของคนไทยตลอดไป...

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.
 และภาคีเครือข่ายทั่วประเทศ

เขื่อนอกเกล้า

“

ฉันลืมตาขึ้นช้าๆ หัวใจที่แห้งโหย
ทำให้ร่างกายพลอยหมดเรี่ยวแรงไปด้วย
ฟ้าสว่างนานแล้ว.. แต่หัวใจที่โหยจึงมิวายหม่นได้ถึงเพียงนี้
บรรยากาศเงียบงัน
แม้แต่ณภคาที่เคยส่งเสียงเจื้อยแจ้วอยู่ทุกเช้า ก็ยังเงียบไป

”

| เรื่อง : สร้อยสรวง แสนสุรศิลป์ |

ฉันไม่อยากจมอยู่กับความโศกเศร้าเช่นนี้เลยพยายามคิดถึงการทำงานที่ยังค้างค้างจะได้ละความคิดไปจากเรื่องเศร้า สุตลมหายโล่งๆ หลายครั้งกว่าจะลุกขึ้นจากที่นอนเพื่อเตรียมตัวไปทำงานตามหน้าที่ของตน ฟ้ามืดครึ้มไปหมด ตามท้องถนนมีแต่ผู้คนสวมชุดสีดำ มองไปทางไหนก็เห็นแต่ความหม่นเศร้าปรากฏบนทุกดวงหน้า ความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ทำให้รอยยิ้มของผู้คนหล่นหายไปสิ้น

เสียงโทรศัพท์มือถือปลุกฉันจากภวังค์ มองชื่อคนโทรเข้าแล้วก็ต้องรีบรับสาย

“บ๊ว ตอนนีตัวเองมาถึงโรงเรียนหรือยัง” แม่เพื่อนสนิทส่งเสียงร่อนรามาแบบนี้ฉันมีอะไรสักอย่าง

“มาถึงตั้งแต่โกโหแล้ว อยู่บนห้องสมุดนี่แหละ แอมมีอะไรหรือเปล่า”

“รถฉันชนกับมอเตอร์ไซด์ รอประกันนานแล้วยังไม่มาเลย คงไปไม่ทันที่จะพูดหน้าเสาธงเช้านี้ ต้องโดนหัวหน้าตูดแน่เลย”

ฉันผลอองมวดคิ้วด้วยความงุนงง ว่าการพูดหน้าเสาธงมันเกี่ยวข้องกับอะไรกับฉัน

“คือฉันรับปากหัวหน้าฉันว่าจะเล่าเรื่องในหลวงให้นักเรียนฟังหน้าเสาธงวันนั้นะ แต่ถ้าฉันไม่ไปก็ไม่มีใครพูดแทนเพราะไม่ได้เตรียมตัวกันมาแถมวันนี้พอ.ก็จะมานั่งฟังด้วย” ฟังมาตั้งนานแล้วมันก็ยังไม่

เกี่ยวข้องกับอะไรกับครูบรรณารักษ์อย่างฉันเสียหน่อย ร้อยวันพันชาติฉันเคยกล้าขึ้นไปพูดหน้าเสาธงที่ไหน

“อยากให้บ๊วช่วยขึ้นไปพูดแทนหน่อยได้ไหม พอเป็นเรื่องของในหลวงฉันก็นึกถึงเธอคนแรกเลย เธออ่านเรื่องของในหลวงมาเยอะ โปสตรเรื่องนี้ก็เยอะ หรือจะลองเล่าบรรยากาศตอนที่ไปศิริราชเมื่อคืนนี้ให้เด็กนักเรียนฟังก็ได้เนี่ยา เขาจะได้รู้เรื่องในหลวงมากขึ้นเล่าแค่สั้นๆ เอง นะ..นะ ช่วยหน่อยนะ ถือว่าเห็นแก่ฉันเถอะนะ บ๊วนะ” ฉันวางสายไปด้วยอารมณ์ห่อเหี่ยว จริงอยู่ว่าฉันอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องราวของในหลวงมานานมากแล้ว โปสตรเรื่องในหลวงในเฟซบุ๊กส่วนตัวไว้ก็มาก แต่นั่นมันเป็นการเขียนนี่นา..ฉันก็แค่พิมพ์ๆ ลงไป...ไม่ได้ต้องออกไปยืนพูดให้ใครเขาฟังสักหน่อย เขียนกับพูด..มันเหมือนกันที่ไหนเล่า!

ในความมืดสลัวอับทึบของห้องหลังที่ฉันยืนเตรียมตัวอยู่ลำพัง หลังเคารพธงชาติและสวดมนต์แล้วถึงจะเป็นคราวที่ฉันจะออกไปพูด ในใจสั่งไปหมด เด็กนักเรียนทะเล่มนทั้งโรงเรียนตั้งสองร้อยเศษ นี่ยังไม่รวมผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระอีกไม่รู้กี่คน ไหนจะเพื่อนครูด้วยกันอีกครูบรรณารักษ์ที่วันๆ เอาแต่เก็บตัวเงียบอยู่ในห้องสมุดที่ไม่ค่อยมีใครไปเหยียบ คนที่มีแต่

หนังสือเป็นเพื่อนแม่พิศกุลทองอย่างฉฉฉฉ จะออกไปพูดอะไรให้นักเรียน เป็นร้อยๆ ฟังได้เล่า แล้วถ้าเล่าไปร้องไห้ฟูมฟายไปก็ยิ่งน่าอาย เข้าไปใหญ่ โอ้ย..ยายบัวเอ๊ย ไม่นานหาเรื่องใส่ตัว หาหาใส่หัวเลย!

แสงสีทองสะท้อนวามมาทางหางตา คงเป็นเพราะแสงแดดยามเช้า ที่ส่องลอดบานหน้าต่างระบายนอากาศเข้ามากระทบกับอะไรวาง อย่างกระมัง ฉฉฉฉไปมองก็เห็นรูปของพ่อ..พระบรมฉายาลักษณ์ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในกรอบสีทองสวยงามประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่บูชา คงมีการจัดเตรียมไว้สำหรับพิธีถวายความอาลัยของ โรงเรียนที่กำลังจะมีขึ้นในอีกไม่ช้า

ฉฉฉฉก้าวเข้าไปช้าๆ เพื่อมองภาพนั้นอย่างเต็มตา ภาพพระองค์ ท่านลอยเด่นอยู่เหนือแสงสีทองมั่งเมื่องดูราวกับเป็นรักมีอัน เรื่องรองท่ามกลางความมืดสลัว พระองค์ท่านทรงเครื่องบรม ชัดติยราชภูษิตาภรณ์ ประทับ ณ สีหบัญชร ในงานพระราชพิธี ฉฉฉฉสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ภาพที่พระองค์ทรงยิ้มสรวลและ โบกพระหัตถ์เป็นภาพจำของคนไทยทั้งประเทศ ฉฉฉฉนั่งพับเพียบ ลงเบื้องหน้าพระพักตร์ กลั้นสะอื้น กราบลงด้วยหัวใจฉฉฉฉเล่าเรื่อง ของพระองค์ท่านให้เด็กๆ ฟัง ฉฉฉฉจะบอกพวกเขาว่าเราโชคดี มากแค่ไหนที่เกิดในแผ่นดินของพ่อ

ทุกเรื่องเล่า ทุกภาพเหตุการณ์ ทุกความทรงจำถูกถ่ายทอดออกมา ทีละเรื่อง ทีละเรื่อง ดุจดั่งสายต้นน้ำที่ค่อยๆ รินไหลล่อกล่อเลี้ยง ต้นกล้าในราวป่าซึ่งย่อมจะหยั่งรากยืนต้นขึ้นเป็นร่มไม้แห่งพงไพร สืบไป ครูทุกคนนั่งเสียบกริบ ดวงหน้าล้วนเจือไปด้วยความเศร้าหมอง เด็กทะเล้นเหล่านั้นล้วนนั่งนิ่ง สงบฟัง พยักหน้ากับบางคำถามที่ ทิ้งไว้ให้คิดในดวงตาของพวกเขาไม่ใช่สายตาที่ฉฉฉฉเคยเห็นมาก่อน ความซาบซึ้ง ความโศกเศร้า ความสำนึกกรออยู่ในนั้นอย่างเต็มเปี่ยม

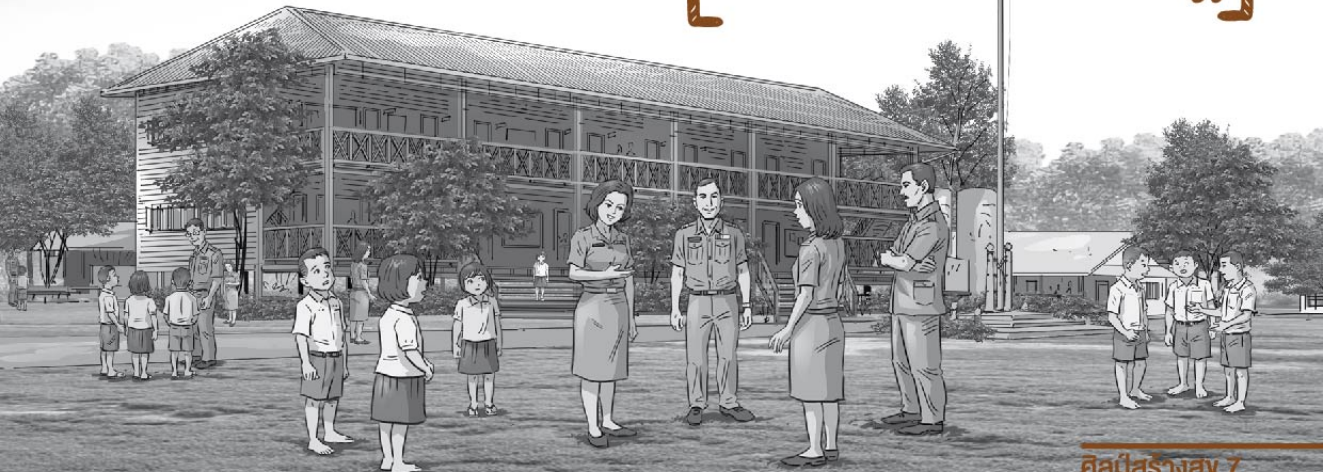
“ครูเชื่อว่า หากเจ็ดสิบปีก่อน...เราไม่มีในหลวงพระองค์นี้ แม้แต่ แม่น้ำเจ้าพระยาก็คงเหือดแห้งไปเสียหมดแล้ว”

เวลาผ่านไปนานเท่าใดไม่รู้ได้ ฉฉฉฉตัวอึกที่ก็เมื่อได้ยินเสียงปรบมือ จากท่านผู้อำนวยการเป็นคนแรก ตามมาด้วยเสียงปรบมือจาก

ทุกคนในห้องประชุม เป็นครั้งแรกหลังจากวันที่ได้ยืนข่าวในหลวง เสด็จสวรรคตที่ฉฉฉฉออกมาได้ ยิ้มออกมาทั้งๆ ที่น้ำตาเอ่อคลอ

“ครูบัวขา...ครูเล่าเรื่องในหลวงให้พวกหนูฟังอีกได้ไหมคะ” เด็กแก้มป่องกับเพื่อนนักเรียนตัวน้อยๆ มาหาฉฉฉฉถึงห้องสมุดใน เทียงวันนั้น “ได้สิคะ...ครูมีเรื่องในหลวงจะเล่าให้ฟังอีกเยอะเลย” ฉฉฉฉยิ้มอย่างเอ็นดู เนื้อเพลงท่อนหนึ่งลอยเข้ามาในหัว

“...ถ้ามีใครถามทำไมคนไทยถึงรักพระองค์อย่างนี้...
แค่ได้ชมพระบารมีก็ยิ้มหัวป็นตา...
....คงไม่ต้องถาม ทำไมคนไทยถึงรักพระองค์”

เรื่องราว

ที่ทำใน แว่จสันเส-ทื้อน

เรื่อง : สุมิอง จันทริง

แผ่นดินรัชกาลที่ ๙ มี “บ้านของพระเจ้าอยู่หัว” หลังเล็กๆหลายหลัง กระจายอยู่ตามพื้นที่เกษตร ในท้องถิ่นทุรกันดารที่รอคอยการพัฒนา

บ้านหลังหนึ่งในนั้นยังตราตรึงอยู่ในความประทับใจของฉันไม่รู้ลืม “พระตำหนักปางตอง” บ้านของพ่อที่แม่ฮ่องสอน ซึ่งฉันมีโอกาสไปเยือนหลายครั้งระหว่างจัดทำหนังสือ “บ้านที่พ่อสร้างฯ” รวบรวมโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเมื่อปี ๒๕๕๘

เมืองสามหมอกแห่งนี้อยู่ไกลปืนเที่ยงจึงเป็นจังหวัดท้ายๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ บ้านของพระเจ้าแผ่นดินหลังนี้เหมือนกับอีกหลายแห่ง มีได้ใหญ่โตโอ้อวดแต่เรียบง่าย สมถะ ถ่อมตน เป็นเรือนไม้สองชั้นฝังอยู่กลางหุบไม้ใหญ่น้อยบนดอยสูง มองแต่ไกลแทบไม่เห็นร่องรอยใดบ่งบอกว่าที่นั่นคือพระตำหนักที่ทรงสร้างไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๓

แต่เดิมที่ตรงนี้เป็นไร่นาของชาวมังครอบครัวหนึ่งซึ่งทรงซื้อไว้แล้วไถกลบไร่นาทั้งหมดเปลี่ยนหุบเขาสายงามมาเป็นศูนย์บริการและพัฒนาเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชาวมะฮ่องสอน เรียกว่า “โครงการพัฒนาพื้นที่สูงปางตอง”

เพื่อให้ชาวบ้านตระหนักถึงการใช้ชีวิตในวิถีเกษตรแบบยั่งยืน พอยู่ พอกิน พอเพียง และทรงเป็นเกษตรกรต้นแบบด้วยพระองค์เอง ทรายรอบ “บ้านของพ่อ” หลังนี้จึงแวดล้อมไปด้วยไม้ผล เมืองหนานานาชนิด มีลูกท้อ ลูกพลับ โอโวคาโต สาละ มะกอก มะคาเดเมียและพืชประจำถิ่นทั้งหลายที่ชาวบ้านบริโภคกันในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้เก็บกินไปตลอดปี

ข้างทางเดินริมสนามหญ้าหน้าพระตำหนักไปจนถึงบันไดทางขึ้นบ้านมีแปลงผักและสตรอเบอร์รี่เรียงราย ดอกไม้เมืองหนานานาชนิด โดยเฉพาะกุหลาบส่งกลิ่นหอมกำจายไปทั่วบริเวณ

ไกลออกไปเบื้องล่างทรงสร้างฟาร์มเลี้ยงแกะ ม้า ลา และมีสวนสัตว์เล็กๆ สำหรับไก่ฟ้า นกเงือก กระรอก ละมั่ง เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากเหล่านี้ส่งกลับคืนสู่ป่าถิ่นนั้นอีกครั้ง

ช่วงที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอนทุกปีนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงตามเสด็จฯ มิเคยขาดและทรงโปรดการขี่ม้าเที่ยวเล่นไปรอบๆ เมื่อพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชภารกิจอันพันและมิได้เสด็จประทับแรมที่พระตำหนักปางตองอีกตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ บ้านกลางป่าเขาเล่าเนาไพรหลังนี้ก็ทรุดโทรมลงไปตามกาลเวลา

แต่ที่นี่ยังคงเป็นเรือนประทับแรมที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงผูกพันและมีพระราชปรารภกับผู้ถวายงานรับใช้ใกล้ชิดด้วยความระลึกถึงเสมอว่า

“บ้านของฉันที่แม่ฮ่องสอน”

ฤดูฝนหอมหมอกมาปกคลุมไปทั่ว ซ่อนแม่ฮ่องสอนทั้งเมืองเอาไว้ได้ไม่นานสีवासลัวกลาง บ้านของพ่อขึ้นฉ่ำไปด้วยไอนหมอก ภายในพระตำหนักเยือกเย็นและว่างเปล่าจนอดรู้สึกวังเวงไม่ได้ ห้องโถงกว้างโล่ง ไร้เครื่องตกแต่งอันวิจิตร มีเพียงโต๊ะเก้าอี้ไม้สักเรียบง่ายที่มีได้ใช้งานมานานวัน

ระเบียงเรือนที่เปิดโล่งไปรอบทิศให้ผืนป่าโอบกอดเจียบบันมองออกไปด้านนอกเห็นแต่สีเขียวของทะเลต้นไม้ที่ซ่อนตัวใต้ไอนหมอกจนไม่เห็นแนวเขาเลือนลางที่ขอบฟ้า

“ห้องทรงงานเล็กแคบ จนหัวใจสิ้นสะเทือนไปทั้งดวง นี่หรือคือห้องทรงงานของ พระเจ้าแผ่นดิน”

เป็นห้องใต้หลังคาเตี้ยๆ ริมระเบียง ขนาดไม่เกิน ๖ ตารางเมตร ผนังห้องด้านหนึ่งทึบ สองด้านฝั่งซ้ายขวาทำเป็นยกพื้นไม้ยาวตลอดผนัง ใช้แทนโต๊ะสำหรับวางแผนที่เพื่อทรงศึกษางานเรื่องระบบน้ำและป่าไม้ ไม่มีเก้าอี้ภายในห้อง เมื่อทรงงานในหลวงของฉันทประทับนั่งลงกับพื้น วางแผนที่และเอกสารไว้บนแท่นสองข้าง เมื่ออยากพักสายตาก็ได้เพียงมอง ผ่านผนังกระจกด้านที่เหลื่อออกไปด้านนอก

เบื้องล่างคือฝายน้ำล้นปางตอง เป็นอ่างน้ำขนาดเล็กในหุบเขาที่มีหมู่มั้ย ร่ายรอบแน่นชนิด เพราะผนังกระจกเตี้ยจากห้องทรงงานแห่งนี้ พระเจ้าอยู่หัว ต้องประทับนั่งกับพื้นจึงจะทอดพระเนตรไปได้ไกล

พระองค์ทรงงานเพียงลำพังเช่นนี้ ภายในพระตำหนัก เสียงๆ อยู่กับผืนป่า ขุนเขา และสายน้ำที่พระองค์รัก

ฝายน้ำล้นปางตองแห่งนี้คือต้นแบบการชลประทานบนที่สูง ทรงใช้หลักการแรงโน้มถ่วงดึงน้ำเข้ามาใช้ภายในพื้นที่พระตำหนักและชุมชนราษฎรรายรอบโดยมิได้ใช้พลังงานไฟฟ้าใดเลย

ในฤดูฝน ป่าเบื้องหน้าพระตำหนักเขียวชอุ่มชุ่มเย็นโอบล้อมอาณาบริเวณ ให้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าต้นน้ำที่ทรงห่วงใยและห่วงแทน หลังฝนขาดเม็ดสายลมเย็นร้อนจะพัดหมอกไหลเลื่อนจากยอดภูสูงหุบเขา เป็นพรเสี้ยวขวามุมवलกลมคลุมไปทั่ว พอแดดส่องสีทองเป็นประกายก็กระจายแสงสะท้อนให้เห็นผิวน้ำระริกไหวของฝายปางตองเบื้องล่างที่หลังไหลเป็น สายน้ำตกสาดซ่าได้ยินมาแต่ไกล

...ที่นี่คือแผ่นดินของพ่อ เป็นแผ่นดินแห่งการเรียนรู้และพัฒนาอย่างมีสติ ด้วยความสมถะพอประมาณในการดำรงชีวิต

เป็นแผ่นดินต้นแบบของการรวมใจที่น้องชนเผ่าชาวเขาทุกเผ่าพันธุ์ให้ มีจิตใจเป็นคนไทยหนึ่งเดียวกัน

เป็นแผ่นดินที่ให้กำเนิดชีวิตลูกคนนี้จะขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป...

ศิลปิน จิตอาสา พลังแผ่นดิน

เก็บสุภาษิต | เรื่อง : สมุทรอักษร

ภาพพระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนัก ใช้ชีวิตสมถะและใกล้ชิดราษฎร กลายเป็นภาพที่คุ้นชินตาของปวงชนชาวไทย มาช้านาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คือ "พ่อหลวงของปวงประชาราษฎร์" ผู้ทรงปกครองแผ่นดินโดยธรรม พระองค์ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะ ทุ่มเทพระสติปัญญา และตรากตรำพระวรกายอย่างมิรู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อค้นคว้าหาแนวทางการพัฒนา และช่วยเหลือประชาชนชาวไทยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณอันเปี่ยมล้นนี้ ปรากฏเป็นที่ประจักษ์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 4,447 โครงการ ล้วนแต่เป็นต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืนแท้จริง

ในหลวงของเรา ทรงเป็น "พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย" ที่ถึงแม้ประชาชนทั้งหลายจะมาจากทั่วสารทิศ แต่คนไทยต่างก็มี "พ่อหลวงองค์เดียวกัน" ที่ทรงงานหนักเพื่อลูกๆ ของพระองค์

ในฐานะ "ลูก" ของ "พ่อ" และในฐานะ "ศิลปิน" ของ "พ่อ" เชื่อเลยว่าทุกๆ คนจะทำทุกอย่างให้ดีที่สุด จะประพฤติปฏิบัติตน ตลอดจนปฏิบัติงาน ให้ประสบความสำเร็จตามรอยพ่อหลวงต่อไป...

เฉกเช่นเดียวกับการทำงานของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรม สร้างเสริมสุขภาพ สสส. ที่นอกจากจะดำเนินงานตามรอยพระบาทของพ่อแล้ว "เรา" ยังอาสาทำดีด้วยพลังอาสา ด้วยพลังความดีตามรอยพ่อให้เป็นที่ตั้ง "ศิลปินจิตอาสาพลังแผ่นดิน"

“

ถื่นศตวรรษพระทินวาร์
พระผู้ผ่านภพไตรภพโลศวรรค์
ทรงสถิตอยู่ในใจราษฎรรัตนันดร
ประทับมิ่งประทับขวิญมิ่งคงคิน

ครั้งพระองค์ทรงตื่นเรากลับหลับ
ครันพระองค์เสด็จลับเรากลับตื่น
ตื่นในนามที่พระองค์ยรรยงยืน
ทรงหทัยบยนให้แผ่นดินได้ดำรง

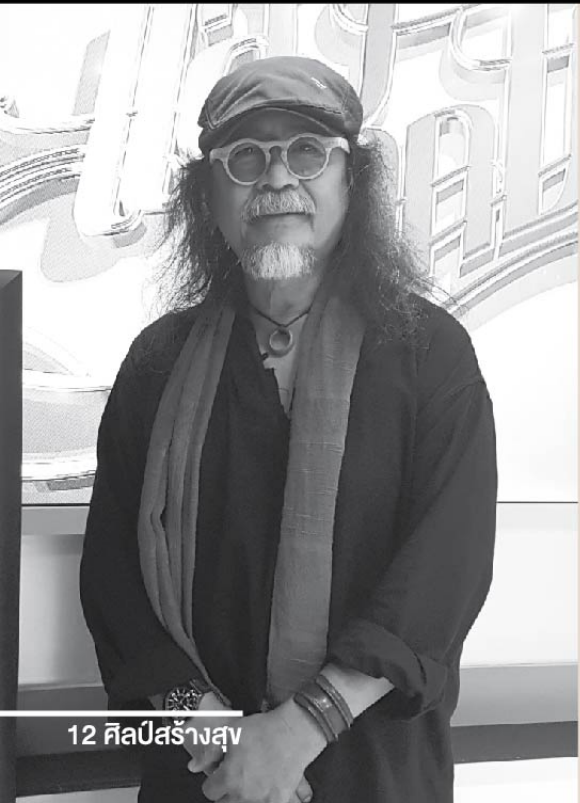
หนึ่งคืองานการเกษตรพิเศษสุด
ต้องเป็นจุดหมายรวมร่วมเสริมพลัง
สองคือภูมิวิทยาศาสตร์รักถิ่นทรง
มุ่งประสังคป์ระโยชนสุขทุกยุคยาม

สามคืองานศิลป์วัฒนธรรม
ทรงร่วมนำอารงรุ่งเรืองอร่าม
สี่ความจริง ความดี ทั้งดงาม
วิถีความพอเพียงและพอดี

ห้าคือครองแผ่นดินอยู่โดยธรรม
ให้ผู้นำทั้งตระหนักในศักดิ์ศรี
รอบร่อยวันสวรรคต บทบารมี
เทิดถือนักวิวัฒน์ บรรทัดไทย

เนาวัฒน์ พงษ์โพธิ์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2536

12 ศิลปินสร้างสุข

“

ปรัชญาของในหลวง รัชกาลที่9 เรื่อง “ความสามัคคี”
เป็นปรัชญาที่พระองค์ท่านให้ความสำคัญ ด้วยความรักใน
ประชาชนของพระองค์เรื่องนึ่งจึงจำเป็นที่ทำให้คนทุกหมู่เหล่า
รักใคร่กลมเกลียวกัน การรวมพลังกันจึงจะทำให้เรามีความสุข
นึ่งจึงเป็นกำลังอย่างสูงสุดที่จะส่งผลให้อนาคตของประเทศดีขึ้น

ในฐานะศิลปินได้มีโอกาสนำปรัชญาของพระองค์ท่าน
มาสร้างสรรค์ผลงานหลากหลายชิ้นโดยเฉพาะภาพสีน้ำ ชื่อว่า
“เสด็จสู่สวรรคาลัย” ภาพนี้วาดขึ้นมาด้วยการใช้สัญลักษณ์
สีดำแทนความเศร้า สีขาวเป็นหัวใจของคนไทยใช้ความรัก
ความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันส่งพระองค์ท่านซึ่งแทนด้วย
สีทอง เสด็จสู่สวรรคาลัยอย่างมีความสุข ”

ดร.สุชาติ วงษ์ทอง
ศิลปินและครูศิลปะนานาชาติ

“ตั้งแต่เด็กได้ยินเรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 9 มาตลอดจากคุณแม่ ปกติคุณแม่จะเจ็บไข้ได้ป่วยตลอด แต่เมื่อถึงวันที่พระองค์ท่านเสด็จครองราชย์ 60 ปี เรามานั่งดูโทรทัศน์ด้วยกัน วันนั้นคุณแม่ไม่เจ็บ ไม่ป่วยเลย มหัศจรรย์มากๆ

ภาพนั้นจึงทำให้รู้สึกได้เลยว่า “ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นที่รักของประชาชนมากๆ จริงๆ ในฐานะที่เป็นนักเขียน จึงใช้งานเขียนเพื่อส่งต่อและเล่าเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับพระองค์ท่านเสมอมา

พระองค์ท่านทำทุกอย่างมากมายเพื่อประชาชนของพระองค์ ถ้าพูดถึงหนึ่งในหัวใจของคนไทย ทุกคนจะบอกเป็นเสียงเดียวกันอย่างแน่นอนว่า คือ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” ในหลวงรัชกาลที่ 9 ”

ชัชฌิรา แสงกระจ่าง
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2557

โลกเคลื่อนไปที่ละนิดทีละนิด
แสงมีคมหม่นหม่นมืดหัวใจสลาย
โลกยังหมุนช้าช้าตาพร่าพราย
ดูคล้ายคล้ายคล้ำคลาว่าช้านาน
น้ำตารินตกในหัวใจทะเลด
ฟ้าไม่โปรดดินไม่ปรับรับผลาน
อัดในอกตกในจิตฤทธิบันดาล
ข้างในพลาณพลุ่งพลิงระริกกระรัว

ในที่สุดโลกของฉันก็หยุดหมุน น้ำตาคุณน้ำตาใครไหลไปทั่ว
แสงสีด้าสาดมาจนพร่ามัว สิ่งทีกล้วจะได้อีกก็ได้อัน

“สวรรคตแล้ว...”

โอ เสียใจเหมือนไฟไหม พุงถาโถมมาได้ก็ไหม้สิ้น เหลือเพียง
ภาพทรงจำน้ำตาริน เหลือเพียงดินสีด้าเดินตามรอย

“สวรรคตแล้ว...”

โอ น้ำตา โอ น้ำตา มันหยดมาไหลมาร่วงผล็อยผล็อย จากหนึ่งหยด
เป็นล้านหยดน้ำตาน้อย มันไหลลลลลเป็นทะเลน้ำตา น้ำตาประชาชน

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ (วันสวรรคต)

“ในหลวง รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้
กับพวกเราชาวไทย ในฐานะที่เป็นคนไทยคนหนึ่ง และเป็นศิลปินดนตรีไทย
ตลอดชีวิตที่ผ่านมาได้น้อมนำเรื่องนี้มาใช้ตลอด ถ้าเราพูดถึงเรื่องของดนตรีไทย
เรามีเพลงไทย มีดนตรีไทย เครื่องดนตรีที่ใช้ก็เป็นของไทย

ในฐานะที่เป็นคนเป่าปี่ “ไม้” ที่ใช้เป่าก็เป็นไม้ที่เกิดในประเทศไทย
“ลีนปี่ตัวที่เป่า” ก็ใช้ใบตาลที่ปลูกในประเทศไทย ทั้งหมดนี้เปรียบเสมือน
เราใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงตามพระองค์ท่าน

ใช้ประกอบกับชีวิต ใช้ประกอบการเล่นดนตรี โดยเอาตัวเองเข้าไปศึกษา
ทำความเข้าใจกับเครื่องดนตรีนั้นๆ มันก็จะสามารถทำให้บรรลุเป้าหมาย
ตามที่เรากำลังจะได้ ”

ครูปี่ ควบอาททอง
ศิลปินเครื่องเป่า

อัญญา วิสาโรจน์ สมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย

“ ตอนเด็กที่บ้านมีน้ำประปาใช้ปกติ เลยไม่เห็นคุณค่าของน้ำ แม่เองก็บ่นถึงพฤติกรรมการใช้น้ำของตัวเอง แม่เลยเล่าให้ฟังถึงชีวิตของแม่ตอนเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด ว่าไม่มีน้ำประปาใช้ น้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็นของคนในสมัยนั้น

ได้ยินเรื่องเล่าจากแม่ เมื่อเทียบเวลาคูแล้วเห็นว่า “ช่วงเวลา” ที่แม่เป็นเด็กเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ในหลวงได้ทำโครงการฝนหลวงสำเร็จ ทำให้มีฝนตกในพื้นที่แห้งแล้งในภาคอีสาน โครงการที่พระองค์คิดค้นนี้ได้ช่วยชาวบ้าน ให้ชาวบ้านได้มีน้ำกินน้ำใช้มาจนทุกวันนี้

ในหลวงทรงทำเพื่อคนไทยมากมายขนาดนี้จึงอยากเป็นคนรุ่นใหม่ ๆ ที่ไม่เคยสัมผัสความแห้งแล้งหั่นกลับมาเห็นคุณค่าของน้ำให้มากขึ้น ตอนนี้อย่างมีน้ำกินน้ำใช้ อยู่เราไม่รู้ว่า ถ้าวินหนึ่งไม่มีน้ำ ชีวิตเราจะเป็นอย่างไร...? แม้พระองค์ท่านจะคิดโครงการฝนหลวงมาให้ แต่หากเราไม่รู้จักคุณค่า ยังใช้ชีวิตแบบสะดวกสบายแบบนี้ วันหนึ่งนี้อาจหายากขึ้นก็ได้ ”

“ ตั้งแต่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2559 ที่ผ่านมา คนไทยทั้งประเทศสูญเสียที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ สูญเสียเสาหลักของชาติไป ในฐานะที่เป็นศิลปินของพ่อ สิ่งเดียวที่จะทำเพื่อพ่อ คือการถ่ายทอดทุกความรู้สึกผ่านเป็นบทเพลง ผ่านดนตรีอย่าง “แซ็กโซโฟน”

เวลาเกือบ 20 ปี ที่บรรเลงดนตรีมาก็มีพระองค์ท่านเป็นต้นแบบเสมอมา

ถึงแม้วันนี้พระองค์ท่านจะไม่อยู่แล้ว แต่สิ่งที่พระองค์ท่านได้ทำให้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิต การเป็นนักดนตรี ตลอดชีวิตพระองค์ท่านทำหลายๆ อย่างไม่หยุดเลย ทั้งคิดค้น ประดิษฐ์ และสร้างสรรค์ ซึ่งผมเองก็ได้เก็บเอาสิ่งเหล่านั้นมาใช้ในชีวิตประจำวันเสมอมา.... ”

วิศวัฒน์ พฤชวานิช อาจารย์และนักsaxophone จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รัชชัทภ จันทกอก
กรรมการประจำกรม
พัฒนาธรรม
ชานบางอำพ

เราเคยได้ยินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตรัสว่า “ทำไมไม่เอาน้ำดีใส่น้ำเสีย” เราเป็นคนไทย อยู่ในผืนแผ่นดินไทย รักผืนแผ่นดินไทย รักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พอมาถึงจุดจุดหนึ่งเมื่อเห็นน้ำในคลองเน่าเสีย จึงได้มีการชวนชาวบ้านมาช่วยกับเก็บขยะ ช่วยเติมน้ำชีวภาพให้กับน้ำในคลอง ปัจจุบันน้ำภายในคลองได้กลับมาใสสะอาด เหมือนที่เคยเป็นมา

ทั้งหมดนี้ก็เพราะพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทั้งสิ้น

“ ครั้งนี้เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่เพราะพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เปรียบเสมือนครูคนตรีของผมผ่านเพลงพระราชนิพนธ์ต่างๆ อย่างที่พระองค์ทรงทำให้ แม้จะไม่สามารถทำตามได้ทั้งหมด แต่ในการใช้ชีวิตที่ผ่านมาก็ได้ทำทุกๆ วัน

ทุกพระราชกรณียกิจและทุกโครงการที่พระองค์ทำให้เราทุกคนสามารถเดินตามได้เลย โดยไม่ต้องลองผิดลองถูกแล้ว เพราะพระองค์ท่านทรงทำมาตลอด เป็นตัวอย่างให้เราเห็นกันอยู่แล้ว

วันนี้ภูมิใจที่ตัดสินใจเป็นนักดนตรี พระองค์ท่านทรงมีอัจฉริยภาพทางด้านนี้มาก “เพลงแสงเทียน” เป็นเพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกของพระองค์ที่ตนนำมาเป่า ตอนเป่ารู้สึกว่าจะแปลกๆ ตัวโน้ตกระโดดแปลกๆ เพราะตอนนั้นอาจจะไม่เคยชินกับตัวโน้ตแบบนี้ ถ้ามครุทองคำ สิ่งที่สุข ครูบอกว่าเป็นโน้ตตัวจร”

ครั้งแรกที่เป่ารู้สึกไม่ชอบเลยแต่พอเป่าแล้ว เป่าอีก “แปลกจึงเกิดชอบ” แล้วเพลงนี้ก็ติดอยู่ในหัวใจ และกลายมาเป็นต้นกำเนิดของเพลง “เมตตินไทยแลนด์” ในท่อนโซโล่ ทำให้ “ขลุ่ย” มีความเท่หื่นขึ้นมาอย่างน่าอัศจรรย์ใจจริงๆ ...ตอนนั้นมองไปทางไหนเห็นเด็กถือขลุ่ยเพื่อเป่าเพลงนี้กันทั่วประเทศ... นี่แหละคือต้นแบบที่ไม่สามารถหาใครมาเท่าเทียบได้เลย ”

ดร.ธนินทร์ ศรีภคินดี
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(ดนตรีไทยสากล)
ประจำปี 2559

ศ.เกษียรศคุณปริษา เกาทัณฑ์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(จิตรกรรม)
ประจำปี 2552

ในหลวง รัชกาลที่ 9 เป็นเหมือนแสงสว่างของคนไทยทุกคน ตลอดระยะเวลา 70 ปีแห่งการครองราชย์ พระองค์ได้สร้างผลงานไว้มากมายถึง 4,447 โครงการ พระองค์ค้นหาทุกข์ของประชาชนจากความอ่อนเร้น ความยากไร้ และความไม่รู้ ผ่านทุกๆ โครงการโดยไม่เคยหยุดพัก พระวรกายเลย พระองค์ท่านทำทุกอย่างเพราะความรักและต้องการให้คนไทยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ที่ผ่านมามีโอกาสถวายงานในหลายๆ

เรื่อง ที่สำคัญที่สุดเป็นเรื่องของการได้เป็น 1 ใน 8 ศิลปินที่ได้เขียนภาพประกอบในหนังสือพระมหาชก รัชสีกเป็นกุศลมากที่ได้เข้าไปถวายงาน ได้รับทั้งการแนะนำ ชี้แนะ ในงานด้านศิลปวัฒนธรรมจากพระองค์ท่าน ทั้งลึกซึ้งและมีหลากหลายมิติ พระองค์ท่านทำงานทุกอย่างแบบบูรณาการกันหมดเลย ทั้งในเรื่องของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ สืบสาน วิจัย พัฒนา สร้างสรรค์ และสนับสนุน พระองค์เป็นธรรมราชา (พระราชชาติตติดิน) ที่ทำเพื่อพสกนิกรของท่านทุกอย่างโดยไม่หยุดพักพระวรกายเลย เป็นบุญอันยิ่งใหญ่ที่ได้เกิดในแผ่นดินของพระองค์

โสภาส นิตร์มานะ
ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง

“ทำไมประเทศไทยไปมีคัมภีร์อัลกุรอาน ก็มีความหมายเป็นภาษาไทยบ้าง?...”

นี่เป็นจุดเริ่มต้นที่พระองค์ท่านได้ศึกษาและวิเคราะห์ แล้วเห็นว่า น่าจะมีการแปลคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย เพราะที่ผ่านมามีชาวมุสลิมอ่านภาษาอาหรับได้ แต่แปลไม่ได้ พระองค์เห็นความสำคัญของเรื่องนี้จึงให้อาจารย์ถ้วน สุวรรณศาสตร์ จุฬาราชมนตรี คนที่ 15 แปลจากภาษาอาหรับเป็นภาษาไทย เพื่อให้ทุกคนได้รับความหมาย สามารถศึกษาและนำเอาความรู้ นำเอาบทบัญญัติ เอาคำสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องของการปฏิบัติ เรื่องของสังคม และครอบครัว นี่จึงทำให้ชาวมุสลิมซาบซึ้งในพระเมตตาการุณาของในหลวง ทำเพื่อประชาชนพระองค์โดยไม่แบ่งแยก

“พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงธรรมในวันที่พระองค์จากไปคนไทยทุกคนเสียใจ ไม่อยากให้พระองค์จากไปเลย

“ รู้สึกเสียใจเมื่อได้ฟังประกาศ ว่าพระองค์ท่านเสด็จสวรรคต ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพระองค์ทรงงานหนักตลอดเรื่อยมา ยังไม่อยากให้พระองค์ท่านจากไป ”

อมศรี ศิลป์
ประธานชุมชนบางลำพู

อมศรี ศิลป์
อมศรี นิตร์มานะ

“ ทุกวันนี้ถ้ามีข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ทุกคนคนนั้งร้องไห้ เพราะมีความผูกพันกับท่านมาตั้งแต่เด็ก เห็นได้ว่าพระองค์ท่านเป็นพระมหากษัตริย์ที่ไม่เหมือนคนอื่น บุกน้ำ บุกป่า ทำทุกอย่างเพื่อประชาชน รู้สึกได้ว่าพระองค์ท่านรักประชาชนจริงๆ ”

อมศรี นิตร์มานะ
ประธานชุมชนบางกอก

ทุกคนล้วนเสียใจ แต่สิ่งที่เราต้องทำต่อ คือ ทำให้อุสหายใจด้วยพลังจิตอาสาเพื่อแผ่นดินต่อไป

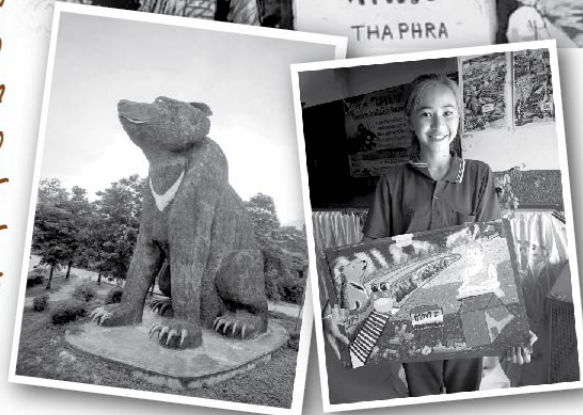
ไปต่อหมี่ ที่ท่าพระ

จากกิจกรรมในโครงการสืบเชื้อสายโรงเรียนของสังคม ทำให้เราได้มีโอกาสไปเยือนตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมืองที่มีของดีมากมาย อาทิ บ้านเก่าอายุกว่า 100 ปี สถานีรถไฟเก่าแก่อายุกว่า 80 ปี ไร่ข่างที่เขื่อนท่าพานของควมว่าขงที่ถูกพูดถึงว่า ไปที่นี้แล้วไรต้องลองชิม ไม่เพียงแค่นี้ ที่ท่าพระยังมีหมี่ในตู้ ซึ่งใครที่ยังไม่เคยมาท่าพระ คงนึกไม่ออกว่า ทำไมตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ถึงได้เอาสัญลักษณ์คือ หมี่ในตู้มาเป็นตัวแทนของชาวบ้านที่นี่...

แต่หากได้ไปฟังเรื่องเล่าของชาวบ้านแล้วจะรู้ว่า ชาวท่าพระผูกพันกับหมี่มานาน โดยเฉพาะที่ตำบลท่าพระแห่งนี้ มีหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ใกล้ลำน้ำชีมีชื่อว่า “บ้านหนองบัวดีหมี่” มีเรื่องเล่าว่า สมัยก่อนแถวนี้เป็นป่ารก มีหมี่ชุกชุม เคยมีนายพรานมาล่าหมี่ และเอาหมี่มาขำแหละใกล้หนองน้ำ ปรากฏว่าได้ทำดีหมี่ไหลลงไปในน้ำ ทำให้หนองน้ำมีรสขม พอชาวบ้านเอาน้ำไปดื่มกิน คนที่เคยเจ็บป่วยไม่สบายก็กลับหายจากอาการป่วย ทำให้เป็นที่เล่าขาน เลื่องลือ และพอมีกการตั้งหมู่บ้านจึงได้ตั้งชื่อว่า บ้านหนองบัวดีหมี่จากนั้นเป็นต้นมา

เมื่อมีการสืบค้นเพื่อหาอัตลักษณ์ของตำบลท่าพระ หวังยกระดับเป็นแลนด์มาร์คของพื้นที่ ทำให้ชาวบ้านร่วมใจกันว่า อยากจะทำสัญลักษณ์ของเมืองเป็นหมี่ตัวใหญ่ตั้งเด่นอยู่ริมหนองบัวดีหมี่ จนทำให้ใครไปโครมา ก็จะต้องแวะมาดูหมี่ที่หนองน้ำ และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของพื้นที่ตั้งแต่บัดนั้น

รู้อย่างนี้แล้ว คุณอยากไปดูหมี่ที่ทำพระกันไหม ไปดูและไปทายกันว่า หมี่ตัวนั้นคือหมี่อะไร ระหว่างหมี่ควาย และหมี่หมา เพราะสร้อยที่ห้อยคอหมี่นั้น “หมี่หมาตัวอู หมี่ควายตัววี” แต่ไม่รู้หมี่ที่ปั้นเอาไว้เนี่ย เป็นหมี่ควาย หรือหมี่หมา มา มา ไปดูหมี่กัน

...ที่สำคัญมาแล้วสามารถแบ่งปัน “หมี่ใหญ่” ให้คนที่ไม่ได้มา ด้วยภาพวาดโปสเตอร์ลายเส้นสวยงาม ฝีมือเยาวชนในโครงการสืบเป็นโรงเรียนของสังคมได้ด้วย โดยมีให้เลือกหลายแบบหลายลายเลยทีเดียว ..มาแบ่งปันเรื่องราวประทับใจนี้ด้วยกันที่ท่าพระนะ... แล้วคุณจะหลงรักท่าพระโดยไม่รู้ตัว

“ท่าพระ”

เมืองสตันท์แมน

จ้าวพนม จีรัมย์ เช่นชื่อที่คนไทยรู้จักดีในฐานะนักแสดงภาพยนตร์วีดิทัศน์ชื่อดังระดับโลกและดังในเมืองนอกแล้ว ชื่อ โทนี่ จา ก็ยิ่งเป็นที่รู้จักและกระฉ่อนที่คุณภาพได้เช่นกัน ...แต่คงมีหลายคนไม่รู้ว่าคุณจ้าวพนม จีรัมย์ ที่สวนคิวิบูนี่กับเขา คือ พันนา ฤทธิไกร

สำหรับ พันนา ฤทธิไกร นักร้องจริงของเขา คือ นางเอกกิตติมา ลวดพันนา เช่นชาวตำบลท่าพระ จ.เมือง ร.ขอนแก่น เกิดและเติบโตที่นี่

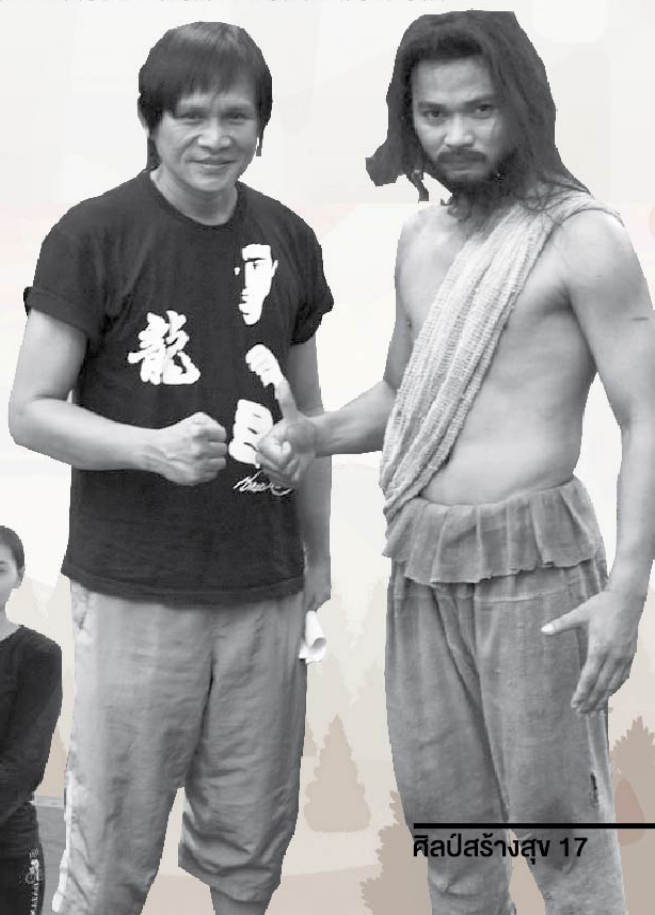
ความฝัน ความหวัง และความสำเร็จของเขา ถูกหล่อหลอมจากตำบลเล็กๆ อย่างท่าพระแห่งนี้ และภาพยนตร์ฝีมือการกำกับของพันนา ฤทธิไกร ก่อนที่จะถูกอุปถัมภ์โดยบริษัทสหมงคลฟิล์มก็ถ่ายทำและใช้ฉากที่ตำบลท่าพระแทบทั้งสิ้น

โดยเฉพาะภาพยนตร์ฝีมือของเขาว่า 112 เรื่องนั้น 90 เปอร์เซ็นต์ ถ่ายที่ตำบลท่าพระ โดยเฉพาะทีมสตันท์แมนและทีมบู๊ของเขาเน้นก่อกำเนิดจากตำบลท่าพระด้วยเช่นกัน ชื่อของบรรลุ ศรีแสง สตันท์แมนรุ่นแรก รหัส 101 เพื่อนรักของพันนา ฤทธิไกร ที่ฝึกคิวิบู และกำกับคิวิบูมากับพันนายยังเป็นที่กล่าวขาน พร้อมๆ กับชื่อไพบูลย์ ราชธา เพื่อนรุ่นพี่ที่กลายเป็นครูผู้สอนสตันท์แมน และสอนคิวิบู

ให้กับเด็กและเยาวชนรุ่นหลัง

แม้พันนา ฤทธิไกร จะจากไปแล้วก็ตาม แต่เด็กเยาวชนชาวท่าพระที่เคยดูหนังของจ้าว พนม และหนังของ พันนา ฤทธิไกร ก็ยังเดินตามฝันมาฝึกซ้อมอยู่ที่ชมรมสตันท์แมนท่าพระ ที่ทางเทศบาลตำบลท่าพระได้เอื้อเพื่อโรงยิม อาคารอเนกประสงค์ให้กับชมรมสตันท์แมนท่าพระใช้เป็นสถานที่ฝึกซ้อมและเป็นโรงเรียนสอนสตันท์แมนในขณะนี้ด้วย

หากได้มาเที่ยวที่ตำบลท่าพระ อยากให้ลองแวะไปดูการฝึกซ้อมคิวิบูของชมรมสตันท์แมนที่นี่ เพื่อให้เห็นด้วยตาตัวเองว่า ที่ตำบลท่าพระมีดีหลายอย่าง จนสามารถพูดได้ว่าเป็น “เมืองสตันท์แมน” ได้อีกด้วย จากฮีโร่ท้องถิ่นสามารถจุดประกายฝันให้เด็กภูธรรุ่นใหม่ อยากลุกขึ้นมาก้าวไปเป็นส่วนหนึ่งในชมรมสตันท์แมนแห่งนี้ นั่นเพราะเขามีฝัน “ฝัน” ที่อยากเดินตามรอยรุ่นพี่ และรุ่นพ่อ ไปโลดแล่นอยู่ในวงการบันเทิงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเลยทีเดียว...

มหัศจรรย์ สื่อสร้างสรรค์..

เพื่อสุขภาวะในเด็กเยาวชน
จ.พัทลุง

การเดินทางของสื่อสร้างสรรค์เพื่อสุขภาวะในเด็กเยาวชน เริ่มต้นจากโครงการ “**जाโปตาแวงสื่อพื้นบ้าน สานใจรัก ปักยี่ได้บ้านเรา**” ในปีพุทธศักราช 2554 และ**โครงการ** **หุ่นสร้างสุข เพื่อสุขภาวะในเด็กปฐมวัย** ในปีพุทธศักราช 2559 เพราะสื่อเปลี่ยนแปลงไปมาก สื่อเก่ามามีบทบาทสำคัญ ในชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้น

นางสาวบุญเรือน สมหวัง ผู้รับผิดชอบโครงการสื่อสร้างสรรค์เพื่อ สุขภาวะในเด็กเยาวชน จังหวัดพัทลุง ภายใต้การสนับสนุนจาก แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. เล่าว่า ปัจจุบัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว “**เศรษฐกิจ**” จึงเป็นตัวกำหนด ทิศทางในการดำเนินชีวิตทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท ทั้ง ครอบครัวใหญ่และครอบครัวเล็ก ส่งผลให้ชีวิตประจำวันของแต่ละ ครอบครัวเปลี่ยนไป “**บุตรหลาน**” ถูกหลอหลอมและขาดการดูแลทั้ง เรื่องการอาหารการกิน เรื่องสุขภาพ และการศึกษาเรียนรู้ ที่ตำบล นาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุงก็เช่นกัน แม้ที่นี่จะเป็นตำบล

ขนาดกลางมีอาชีพทำสวนยาง การที่ต้องลุกขึ้นไปกรีดยางตั้งแต่ตี 1 ตี 2 ตี 3 ตี 4 เป็นงานหนักสำหรับผู้ปกครองที่ต้องออกไปประกอบอาชีพ เมื่อกลับมาต้องเตรียมจัดแจงเรื่องการเดินทางไปโรงเรียนของลูกๆ ต่อ การเตรียมอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการจึงเป็นภาระที่หนักหน่วง ในบางครั้งเด็กก็เลือกที่จะบริโภคขนมขบเคี้ยว ไม่มีประโยชน์ด้วยตัวเอง จนทำให้ขาดสารอาหารและส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกาย ทั้งทำให้อ้วน ทำให้ฟันผุ เกิดเป็นโรคไขมันตามมา

“เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้ปกครองจึงคาดหวังกับสถานศึกษาว่าจะแก้ปัญหาได้ การร่วมมือกันเพื่อหาทางออกในการลดภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาเด็กอ้วน ฟันผุ และภาวะโภชนาการ “โครงการสื่อสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพในเด็กเยาวชน” จึงเกิดขึ้นโดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่ คน 3 วัย อาทิ วัยอนุบาล (อายุ 3-5 ปี) วัยประถม (อายุ 6-12 ปี) และผู้ปกครอง แล้วนำสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนในปีที่ 1 และ ปีที่ 2 มาใช้เพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างทัศนคติที่ดีต่อเมนูขนมพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น ผ่านทั้งหุ่นมือ หุ่นงา การแสดง การปั้น และศิลปะต่างๆ มาเป็นเครื่องมือสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อการกินผัก การลดน้ำตาลนม ให้เด็กได้ทดลองทำจริง ปรุงจริง อิ่มจริง ก่อนจะร่วมกันผลิตสื่อชุดหุ่นกันตามทีถนัดออกมาเป็นชุดความรู้ต่อไป” นางสาวบุญเรือน สมหวัง เล่า

ซึ่งพื้นที่ในการจัดกิจกรรมนั้นนางสาวบุญเรือน สมหวัง บอกว่าเป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง อาทิ โรงเรียนบ้านบ่วงช้าง ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการทำงานร่วมกันมาหลายปีและมีการทำกิจกรรมที่เป็นต้นแบบให้โรงเรียนอื่นๆ มีครูที่เป็นคนในชุมชนทำให้ความสัมพันธ์ของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน มีความใกล้ชิดกัน โรงเรียนบ้านต้นไทร เป็นโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณวัด จากเดิม วัดกับโรงเรียนอยู่ใกล้กันแต่เหมือนไกลกัน ไม่มีรั้วกันก็เหมือนมีรั้ว แต่การทำโครงการร่วมกันในปีที่ 1-2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัดและโรงเรียนดีขึ้น ชุมชนโรงเรียนบ้านนาโหนด เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ปีนี้จะเปลี่ยนแปลงแนวคิดผู้บริหารใหม่โดยใช้สื่อสร้างสรรค์ในเด็ก เยาวชนเป็นเครื่องมือ และโรงเรียนวัดหัวหมอน เป็นโรงเรียนขยายโอกาสมีตั้งแต่ปฐมวัย-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนที่มีความต่อเนื่องในการทำงานร่วมกับชุมชน

▶ บุญเรือน สมหวัง

เพื่อหาทางออกในการลดภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาเด็กอ้วน ฟันผุ และภาวะโภชนาการ โครงการจะเริ่มต้นสร้างทัศนคติที่ดีต่อเมนูขนมพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น ผ่านทั้งหุ่นมือ หุ่นงา การแสดง การปั้น และศิลปะต่างๆ มาเป็นเครื่องมือสร้างการเปลี่ยนแปลงได้แล้ว นางสาวบุญเรือน สมหวัง บอกต่อว่าการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้ง ทางกาย ทั้งภายใน ภายนอก สภาพแวดล้อมรอบตัวด้วย ไม่เจ็บ ไม่ใช่มีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ทางจิต คือ จิตใจจะร่าเริง มีความสุข มีเหตุมีผลแจ่มใส ไม่ดึงเครียด รู้สึกมีความสุขและปลอดภัย ผู้เข้าร่วมจะมีความรู้ เฉลียวฉลาด รู้เท่าทันสิ่งต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงไป ทั้งทางกาย จิตใจและสังคม ส่วนสุดท้ายทางสังคม จะเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สมาชิกในสังคมนั้นๆ มีความเอื้ออาทรต่อกัน ทั้งยังสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายครูผู้ปกครองในการใช้สื่อประเภทต่างๆ เป็นสื่อเชื่อมโยงอีกด้วย

ซึ่งทั้งหมดนี้ทางโครงการเชื่อว่า “เมื่อผู้ปกครองอาสาสร้างสื่อปลอดภัยเพื่อลูก..ความสุขจึงบังเกิด” เพราะความสุขสร้างได้ด้วยมือเรา...

... ที่พัทลุงเริ่มทำแล้ว แล้วพื้นที่ของคุณล่ะ? ทำหรือยัง?

... อयरอ อย่าเดี่ยว เพราะเทคโนโลยี และโลกทุกวันนี้ก้าวไปไวจริงๆ ถึงวันนั้นถ้าคิดจะเริ่มอาจจะสายไปแล้วก็ได้...

ปั่น ปลูกไป

แผนที่ดี วิถีชุมชนท่ามะพร้าว สร้างสุขด้วยกะลา

กิจกรรมปั่นไป ปลูกไป : แผนที่ดี เป็นหนึ่งกิจกรรมในโครงการวิถีชุมชนท่ามะพร้าว สร้างสุขด้วยกะลา จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้คน 3 วัย ได้ร่วมเรียนรู้อัตลักษณ์และรากเหง้าในชุมชนบ้านท่ามะพร้าว นายปริวัตร กิจนิตย์ชีว์ ผู้รับผิดชอบโครงการวิถีชุมชนท่ามะพร้าว สร้างสุขด้วยกะลา บอกว่า โครงการวิถีชุมชนท่ามะพร้าว สร้างสุขด้วยกะลา ได้ดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ.2560 มีการจัดการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกับภาคที่เกี่ยวข้อง และได้พัฒนาให้เกิดนักวิจัยน้อยชิ้นในชุมชน รวมถึงการนำละครมาใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน ด้วยการนำมาเป็นละครสร้างสรรค์เล่าเรื่องราวต่างๆ ในชุมชน ทั้งยังได้ร่วมสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ผ่านความสุขด้วยกะลาจนเกิดเป็นส่วนกะลาสร้างสุขที่ดึงกลุ่มผู้สูงวัยให้มีเวลาและอยู่ร่วมกับเด็กในชุมชน โดยมีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านไร่สุขสันต์ ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ เป็นพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ

กิจกรรมของปั่นไป ปลูกไป : แผนที่ดี เป็นการเปิดพื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่เรียนรู้สุขภาวะชุมชน (Healthy Space) โดยเชื่อมโยงกับประเด็นทางด้านสุขภาวะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่สุขภาวะที่ดี โดยมีเด็กเยาวชนและคนในชุมชนร่วมกันปั่นกว่า 200 คน เพื่อเรียนรู้วิถีชุมชนบ้านท่ามะพร้าว โดยมีทูตเยาวชนอธิบายถึงแผนที่เรียนรู้ และมีทั้งปราชญ์และศิลปินในชุมชนร่วมเป็นวิทยากรประจำจุดหยุดปั่นแต่ละจุดด้วย ได้แก่ จุดที่ 1.วาดภาพศิลปะ สถาปัตยกรรมชุมชน บ้านไม้ในอดีต โดยมีแกนนำเยาวชนและเจ้าของบ้านเป็นวิทยากรประจำจุด จุดที่ 2.ฟังเรื่องเล่ามีสยดบ้านท่ามะพร้าว จุดนี้มีนายฮาแซม เข็บปัก (โต๊ะอิหม่าม) เป็นวิทยากรประจำจุด

จุดที่ 3.เศรษฐกิจชุมชนเรียนรู้การทำขนมพื้นบ้าน (ที่ทำการชุมชน) มีกลุ่มแม่บ้านท่ามะพร้าวเป็นวิทยากรประจำจุด **จุดที่ 4.ป่าโกงกางบ้านเรา** มีนายกมล แอ้อ้อย (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) เป็นวิทยากรประจำจุด และ**จุดที่ 5. เพราะรักต้นกล้า** เป็นการปั่นไปที่แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “บ้านไร่สุขสันต์” โดยมีนายสมพงษ์ แอ้อ้อย (ครูภูมิปัญญา) เป็นวิทยากรประจำจุด ซึ่งที่ผ่านมาที่ไม่ได้มีการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนผ่านกระบวนการสื่อสารศิลปวัฒนธรรมชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเสริมสร้างกระบวนการทักษะฉลาดรู้ทางสื่อ ฉลาดรู้ทางสุขภาพ ด้านความมั่นคงทางอาหารในเด็กปฐมวัยในชุมชน ถือเป็น การเปิดพื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่เรียนรู้สุขภาพชุมชน โดยเชื่อมโยงกับประเด็นทางด้านสุขภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์นำไปสู่สุขภาพที่ดี

นายณัย หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อสารศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ประธานในพิธีเปิดสวนกะลาสร้างสุข ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “บ้านไร่สุขสันต์” ได้กล่าวชื่นชมผลการดำเนินการของโครงการวิถีชุมชนท่ามะพร้าว สร้างสุขด้วยกะลา พร้อมด้วยผู้ใหญ่ใจดีที่ร่วมในการเปิดสวนกะลาสร้างสุข ถือเป็นโครงการที่เน้นการทำงานศิลปวัฒนธรรมชุมชนที่เปิดพื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่เรียนรู้สุขภาพชุมชน (Healthy Space) เชื่อมโยงกับประเด็นทางด้านสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องของอาหาร โภชนาการสมวัยสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ถือเป็นโอกาสดีที่นำเรื่องเด่น เรื่องดีโดยเฉพาะ “กะลามะพร้าว” มาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมสร้างสุขให้เกิดขึ้นในชุมชนผ่านสวนกะลาสร้างสุขแห่งนี้ เป็นการจุดประกายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การมีสุขภาพที่ดี และเกิดเป็นพื้นที่สร้างสรรค์สร้างสุขด้วยกะลาต่อไป

เพื่อเป็นการต่อยอดการใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์จากกะลา ให้เกิดประโยชน์ครอบคลุมไปถึงคนทุกวัย โครงการฯ จึงได้นำแกนนำเยาวชนมาร่วมแสดงละครและเล่านิทานแก่เด็กปฐมวัยเพื่อเชื่อมโยงเรื่องการรักการกินผัก เพราะจากปัญหาการที่เด็กไม่ชอบทานผัก ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กๆ เมื่อนำการแสดงละครลงไปแสดงสอดแทรกกับความรู้ที่มี เชื่อว่าละครจะเข้าไปโน้มน้าวจิตใจเด็กให้หันมากินผักมากขึ้น ซึ่งผักเหล่านั้นเป็นผักที่ปลูกอยู่ในไร่สวนสุขสันต์ พื้นที่เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

เด็กชายปิยะวัตร ทำเผือก แกนนำเยาวชนและนักแสดงละครกะลา เล่าให้ฟังด้วยแววตาเป็นประกายและใบหน้าที่มีแต่รอยยิ้มแห่งความสุขว่า เมื่อเห็นเด็กๆ ให้ความสนใจยังทำให้รู้สึกภูมิใจและจะกลับฝึกซ้อมละครพร้อมทั้งจะนำเรื่องราวต่างๆ ที่น่าสนใจมาใส่ในบทมากขึ้นด้วย อีกทั้งจะกลับไปขยายพันธักให้มากขึ้นเพื่อเพาะปลูกต่อบ้านและบ้านอื่นๆ ใกล้เคียงด้วย ซึ่งที่ถือว่าเป็นเรื่องดีดี เรื่องง่าย ๆ เกิดขึ้นได้ทุกวัน ภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสุขด้วยกะลา และกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในโครงการนี้

จากความตั้งใจของคนตัวเล็กๆ เด็กในชุมชนบ้านท่ามะพร้าวพร้อมด้วยผู้ใหญ่ใจดีในชุมชนที่หวังอยากให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ พื้นที่เรียนรู้ของคนในชุมชนและคนภายนอก วันนี้พวกเขาได้เดินมากกว่าครึ่งทางและสามารถพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าความคิดเล็กๆ ของพวกเขาได้สร้างสิ่งที่ยิ่งใหญ่ให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ ซึ่งการันตีได้ด้วยผลงานและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น... ต่อจากนี้มาเป็นกำลังใจและติดตามการทำงานของพวกเขากันต่อไป... เพราะเชื่อว่า “ความคิดเล็กๆ สร้างสิ่งที่ยิ่งใหญ่ให้สังคมได้” จริงๆ

ศิลปินสร้างสุข

วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน 1

ศิลปินสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืนฉบับนี้เป็นการเก็บตกมาฝากจากรายการ talk to films หนึ่งเล่าเรื่อง ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) ที่ได้นำผลงานทั้งภาพยนตร์สั้นและแอนิเมชันชุด ร.9 ในใจชน โดยการสนับสนุนจากแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ดังนี้

วันหยุดสุดสัปดาห์
7 กันยายน
2560

นำเสนอภาพยนตร์สั้นเกี่ยวกับเรื่องราวของในหลวงรัชกาลที่ 9 กับเรื่องราวความทรงจำของคนบางลำพู ในภาพยนตร์สั้นเรื่อง "เรื่องเล่าชาวบางลำพู" กำกับโดยสิบบงษ์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต

วันหยุดสุดสัปดาห์
14 กันยายน
2560

นำเสนอภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง What's on your mind โดยกมลธร เอกวัฒน์กิจและเรื่องเล่าของในหลวงกับชายถอดเสื้อ ผลงานการเขียนของเสถียร วิริยะพรรณพงศ์ ภาพวาดประกอบจากวัชรินทร์ ยงศิริ

วันหยุดสุดสัปดาห์
21 กันยายน
2560

ออกอากาศแอนิเมชันชุด ร.9 ในใจชน เรื่อง "แสงสว่างกลางใจชน" ผลงานการเขียนของทัชชา ปิยวัฒน์เมธา ภาพวาดประกอบจากพสุธา ถาวรพาณิชย์

นี่เป็นผลงานส่วนหนึ่งที่แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. และเครือข่ายต่างๆ ได้ร่วมกันสร้างสรรค์และถ่ายทอดออกมาเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยแยกเป็นภาพยนตร์สั้นจำนวน 2 เรื่อง, ภาพยนตร์สั้นจำนวน 3 เรื่อง และแอนิเมชัน จำนวน 7 เรื่อง ผู้ที่สนใจสามารถติดตามชมรายการย้อนหลังได้ที่ www.artculture4health.com หรือที่ YouTube : แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ได้เลย

NEWS

LOREM IPSUM

LOREM IPSUM

LOREM IPSUM

LOREM IPSUM

LOREM IPSUM

ไขปัญหาประลองปัญญา กับ “ซูโดกุ” (SUDOKU)

กลับมาอีกครั้งแล้วสำหรับเกม “ซูโดกุ” (SUDOKU) เกมที่จะมาชวนทุกคนมาร่วมคิด ร่วมหาตัวเลขมาเติมลงในตารางปริศนา

ครั้งนี้เป็นซูโดกุแบบ 4 from 3 วิธีการหาคำตอบ ในตารางนั้นให้เติมตัวเลข 1-6 ลงในตาราง โดยที่ในแต่ละแถว แต่ละคอลัมน์ ของแต่ละกรอบสี่เหลี่ยมย่อยจะมีตัวเลขที่ไม่ซ้ำกัน

เมื่อเติมครบทั้ง 3 ตารางปริศนาแล้ว ให้นำตัวเลข จากที่วงกลมไว้ทั้งใน 3 ตารางปริศนานั้นไปเติมลงใน ตารางปริศนาที่ 4 แค่นี้ก็สามารถแก้ปริศนาทั้ง 4 ตารางได้แล้ว...

ค่อยๆ คิด ค่อยๆ แก้ปริศนาตัวเลขไปที่ละช่อง แต่ละแถวซึ่งทุกๆ ปริศนาของซูโดกุที่นำมาฝากกันนี้ สามารถหาทางออกได้เสมอ โดยปริศนาในแต่ละข้อ “มีเพียงวิธีเดียวที่จะไขปริศนาได้” ถ้าลองแล้ว มีตัวเลขที่ซ้ำกัน ต้องลองดูใหม่เพราะถ้าทำผิดไว้ที่ใด ที่หนึ่งจะผิดไปหมดทั้งตารางเลย!!

ขอให้โชคดี ใจเย็นๆ อย่าใจร้อน.. พร้อมหรือยัง... ถ้าพร้อมแล้วมาเติมตัวเลขให้ครบถ้วนและถูกต้อง กันเถอะ!!

○	3		○	1
			5	
5	○			4
		6		
			3	
	4			

			6	4
		5	○	
	2		4	○
1				3
	3			1

		6		2
	4			
3				5
		1		6
	5	○		
○			3	○

○				○
			○	
	○			
				○
		○		
○				○

SUDOKU 4 from 3

ไม่ยากใช่ไหม? เมื่อเติมครบทุกช่องแล้วส่งคำตอบที่ถูกต้องพร้อมชื่อที่อยู่ที่คุณชัดเจนเข้ามาที่

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.
ที่อยู่ 979/118 ชั้น 34 อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
(วงเล็บมุมขว่ล่าง ไขปัญหาประลองปัญญา) หรือที่ อีเมล ruethairat.jah@gmail.com

10 คนที่ตอบถูก (ด้วยการสุ่มจับรายชื่อ) จะได้รับ...

ถุงผ้าลดโลกร้อน “ศิลป์สร้างสุข” 2 ขนาด จากแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.
ติดตามรายชื่อผู้ที่ตอบคำถามถูก และเฉลยของฉบับที่ผ่านมาได้ที่
www.facebook.com/art.culture4h จำ!!

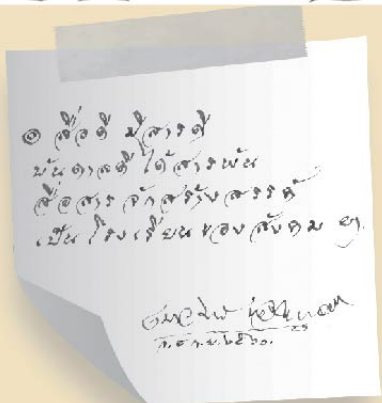
เพราะอำนาจสื่ออยู่ในมือคุณ

ร่วมกันสร้าง #feedDD ไปด้วยกันกับ #MASS

คิดก่อนแชร์และมาร่วมสร้างหน้าฟีดให้มีแต่เรื่องดีๆ ไปกับ
#feedDD
#MASS
ไปพร้อมๆ กับเรา = สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม

www.facebook.com/MediaAsSocialSchool

แม่คิดดี ๆ จาก
สำหรับการใช้สื่อ
ในปัจจุบัน...

อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ และกวีรางวัลซีไรต์

○ สื่อดี มีสาระดี
บันดาลดี ได้สารพัน
สื่อสารจากสร้างสรรค์
เป็นโรงเรียนของสังคมฯ